

Obiteljsko ime: ALIHODŽIĆ

Kršno ime: ASIM

Nadimak:

Gene- oca: Ibrahim
ralia: matere: Hadjera rodj. Prači

Zvanje, zanat i t. d.:

Sadanje zanimanje: odvjetnik

Rodno mjesto: Banja Luka

Zavičajna općina: isto

Godina rođenja: 20-VIII-1903

Vjeroispovjest: musliman

Stališ: Senija rodj. Bilčević

Djeca:

Zadnje obitavalište: Trg Kr. Tomislava 17

Služio u vojništvu kod:

Osobni opis:

Visina u cm: 176
Stas: srednji ravan
Kosa: prosijeda
Brk: brije
Obrve: kestenjave
Oblik lica: dugoljasto
Boja lica: bjeloputna
Oči: kestenjave
Čelo: srednje
Nos: pravilan
Usta: pravilna
Zubi: manjkavi
Podbradak: obao
Ruke: zdrave

Osobiti znakovi
i tjelesne mane:

Osobita svojstva:

Isprave o zavičajnosti: župska redar. oblast u
Banjoj Luci, dopisom od 21-I-1942 br. 867
potvrdila mu je identitet i priznala za-
vičajnost. V. br. 16906-42.

Typus:

ARHIV ZA HISTORIJU HRVATSKOG POKRETA 8/3

Fotografiran dne

6/X/19 br. 31024

Izmjera tijela:

glava .	60	prsa .	87
---------	----	--------	----

Sposobnosti:

Govori jezike: hrvatski
Čita, piše: "
Spretnost i umjeća:

Praktika:

Mijenjanje oblića:
Nadijevanje krivih imena:

Odan piću:

Simulacija { nagle bolesti, teškog ču-
venja, epilepsije, nesvi-
jesti, bedastoće, gluho-
njemosti i t. d. }

Zločinački jezik:

Rukopis:

Alhodžić Asim

Daktiloskopiran:

Opaska:

ARHIV ZA HISTORIJU HRVATSKOG POKRETA

[illegible]

Obiteljsko ime: MASLEŠA

Krsno ime: VESELIN

Nadimak:

Gene- oca: Aleksander Masleša, trgovac
ralia | matere: Milčeva r. Dobraš Živić Banja Luka Dobraševa ul.

Zvanje, zanat i t. d.: apsolvant prava

Sadanje zanimanje: novinar

Rodno mjesto: Banja Luka opć. i srez

Zavičajna općina: dtto

Godina rođenja: 1900. 7./IV.

Vjeroispovijest: pravoslavna

Stališ: neoženjen,

Djeca:

Zadnje obitavalište: Banja Luka

Služio u vojništvu kod:

Osobni opis:

Visina u cm: 175

Stas: vitak ravan

Kosa: kestenjasta gusta

Brk: bijeli

Obrve: kestenjaste okrugle

Oblik lica: obao pun

Boja lica: crnomanjasta

Oči: sive, srednje

Čelo: srednje široko ravno

Nos: veliki krupan kukast

Usta: malena

Zubi: manjkavi

Podbradak: okrugao bijeli

Ruke: srednje roščate

Osobiti znakovi
i tjelesne mane

ugornji čeljusti
u donjoj smade
zlatne rube, a na
čelom obraku čarotnu

Osobita svojstva:

Odan piću.

Seksualna sklonost.

Hereditarna bolest.

Kriminalitet ascendenata.

Isprave o zavičajnosti: dopis uprave policije

u Banja Luci od 4. IX. 1930. br. 5156.

V. br. 119479/30.

Typus:

Fotografija: snimljena dne 25. VII. 1930. br. 1352

Izmjera tijela:

	cm		cm
glava . .	58	prsa . .	92

Spособnosti:

Govori jezike: srbosko-hrvatski, njema

Čita, piše: francuski - -

Spretnost i umjeća:

Praktika:

Mijenjanje obliča:

Nadijevanje krivih imena:

Simulacija

nagle bolesti, teškog ču-
venja, epilepsije, nesvi-
jesti, bedastoće, gluho-
nijemosti i t. d.

Zločinački jezik:

Rukopis:

Dopis u Banja Luci
Veliki Karlova

Daktiloskopiran: 25. VIII. 1930.

Opaska:

Loginska u Crngi

gov. u IV. 1943. god.

Loginska 17. VI. 1943 kao rukopis
prijet. odjela IV. Crngi
krij. (loginska)

[illegible]

Dan godina broj	Uhićen	Sudjenje
1./ 6.IV.1938. 61102	jer je odašiljao ljude u Španiju sa krivotvorenim putnicama, da se bore na strani komunista	

Obiteljsko ime: SARAFIN

Krsno ime: FRANJO

Nadimak: _____

Gene-
ralia: oca: Stanislav
matere: Katarina

Švanje, zanat i t. d.: stolarski pomoćnik

Sadanje zanimanje: _____

Rodno mjesto: Račvanje, Bos. Brod

Zavičajna općina: Poljski podanik

Godina rođenja: 18.7.1906

Vjeroispovijest: rkt.

Stališ: _____

Djeca: _____

Zadnje obitavalište: Banjaluka

Služio u vojništvu kod: _____

Osobni opis:

Visina u cm: _____

Stas: _____

Kosa: _____

Brk: _____

Obrve: _____

Oblik lica: _____

Boja lica: _____

Oči: _____

Čelo: _____

Nos: _____

Usta: _____

Zubi: _____

Podbradak: _____

Ruke: _____

Osobiti znakovi
i tjelesne mane: _____

Osobita svojstva:

Odan piću: _____

Isprave o zavičajnosti: _____

Typus: _____

Fotografija: snimanje dne _____ 193 br. _____

Izmjera tijela:

glava . .		prsa . .

Sposobnosti:

Govori jezike: _____

Čita, piše: _____

Spretnost i umjeća: _____

Praktika:

mijenjanje oblića: _____

Nadijevanje krivih imena: _____

Simulacija
nagle bo'esti, teškog ču-
venja, epilepsije, nesvi-
jesti, bedastoće, gluho-
njemosti i t. d.

Zločinački jezik: _____

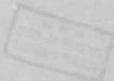
Rukopis:

Daktiloskopiran: _____

Opaska:

Dan godina broj	Uhićen	Sudjenje
	Ban.upr.Zgb.Pov.II.DZ br.22524 od 29.7.1936. dostavila je spisak komunista, filokomunista i socijalista sa područja Vrbaske banovine, u kojem je pod brojem 61 upisan imenovan kao filokomunista i iz kojeg se vidi da se jaisti u god.1932. dopisivao sa Miloševićem Aleksandrom koji se nalazi u pritvoru uprave grada Beograda i svojim pismima Miloševića izveštava o prilikama u Banluci navodeći da narod neće da plaća porez i da prestaju raditi sva industrijska preduzeća. Osim toga da je sumnjiv jer pokazuje dosta naklonosti prema komunizmu. Pov br.22877/1936.	
II. — 5070/36	Dopraćen 20.11.1936. Pov.br.33382 od uprave policije u Banjaluci Pov.br.2160 od 20.11.1936. jer se prema rešenju Minis. unutr.poslova od 19.10.1936. Pov. I.DZ br.46526 ima proterati iz naše države.	
	Nakon postupka odpraćen je 25.11.1936. pogranič. polic. u Koprivnici radi prebačenja preko državne granice.	
	Navedeni je prema citiranom aktu upr.polic. u Banjaluci odgovarao radi komunizma za vreme dok je tamo boravio, pa je potrebno da se s obzirom na ovo na njega obrati dovoljno pažnje.	
	Ban.upr.Zgb.9.2.1938. Pov.II.DZ br.3099 saopštila je da je jedan naš poznati komunista koji se nalazi u Španiji kao dobrovoljac madridske vlade svojim drugovima poslao jedno pismo na koje je stavljen 21 potpis ostalih dobrovoljaca među kojima se nalazi i gore navedeni. Naredjuje da se o njemu dostave podaci. Pov broj 4232/38.	
	Ban.upr.Zgb.23.3-.1938. Pov.II.DZ br.7764 saopštila je da se je Sarafin god.1932. za vreme kada je boravio u Banja Luki dopisivao sa Milošević Aleksandrom koji se nalazio u pritvoru grada Beograda te ga izveštavao da narod neće da plaća porez itd. Iz ovog se je zaključilo da je komunista pa se kao takav vodi u evidenciji. God.1937. ilegalno je pobeo u Španiju i stupio u redove republikanskih trupa. Pov br.8879/38.	
	Min.Unutr.poslova 3.5.1938 Pov.I.DZ br.22714 saopštila je, da se napred navedeni nalazi u Španiji kao dobrovoljac republikanske vlade i da se među njima vrši naročita obuka po polit.komesarima i sovjet.emisarima kako bi se siti nakon povratka upotrebili u konspirativnom radu u našoj zemlji. Naredjuje da se o svakom povratniku dobrovoljcu iz Španije vodi najstroža kontrola. Pov.br.12674/1938	
	Minist.unutr.poslova 13.4.1939. Pov.I. br.16189 saopštilo je da je navedeni god.1937. pobeo u Španiju kao dobrovoljac trupa republikanske vlade. Pov.br.12932/1939.	

Povratnik-dobrovoljac iz Španije Perko Krešimir, mehaničar u Zagrebu, na saslušanju kod ove Uprave 25 VIII 1939 izjavio je, da je Sarafin Franjo bio dobrovoljac u republikanskoj vojsci u Španiji i kao takav bio u službi tejne policije. Pov.br. 28049/1939.

Obiteljsko ime: Š E R E M E T

Krsko ime: A S I M - A K I F

Nadimak:

Gene- | oca: Ahmed
ralia | matere: pok. Ziba

Zvanje, zanat i t. d.: bivši gimnazijski profesor

Sadanje zanimanje: ?

Rodno mjesto: Kladanj

Zavičajna općina: " , srez isti

Godina rođenja: 1895.

Vjeroispovijest: muslimanska

Stališ: oženjen sa Nafom rođj. Čenanović
iz Tuzle

Djeca: *Ali i Zorica*

Zadnje obitavalište: Prijedor.

za vreme rata, bio je a. u.
Služio u vojništvu kod: I. B. H. regimente i kao
dobrovoljac u I. srpskoj dobrovoljačkoj
diviziji

Osobni opis:

Visina u cm:

Stas: visok, krupan

Kosa: smeđja

Brk: smeđj, brije

Obrve: smeđe

Oblik lica: okrugao

Boja lica:

Oči: smeđe, oštar pogled

Čelo: visoko

Nos: pravilan

Usta: pravilna

Zubi: zdravi

Podbradak: okrugao

Ruke:

Osobiti znakovi | na levoj strani slepoči-
i tjelesne mane | ce ima crne bradavice,
te oštar pogled.

Osobita svojstva:

Odan piću.

Seksualna sklonost.

Hereditarna bolest.

Kriminalitet ascendenata.

Isprave o zavičajnosti:

Typus:

Fotografija: snimljena dne / 193 br.

Izmjera tijela:

	cm	cm
glava . .		prsa . .

Sposobnosti:

Govori jezike:

Cita, piše:

Spretnost i umjeća:

Praktika:

Mijenjanje oblića:

Nadijevanje krivih imena: "Berger" "Gross"

Simulacija

(nagle bolesti, teškog ču-
venja, epilepsije, nesvi-
jesti, bedastoće, gluho-
nijemosti i t. d.)

Zločinački jezik:

Rukopis:

Daktiloskopiran:

Opaska:

Dan, godina, broj	XXXXXXXXXXXX O P I S	XXXXXXXXXXXX Č I N A :
	Okružno načelstvo u Tuzli Prs.br. 212 od 3.II.1921. saopštava, da se nalazi u Zagrebu i da je opasan komunist. agitator. Ustanovljeno je, da je u Zgbu stanovao u Marovskoj ul. br.25 kod Ivana Peka. Nadzor. Broj 85/res.1921.	
	Pretsedništvo kr. hrv. slav. zem. vlade u Zgbu Res.br.685 od 13.V. 1921. saopštava, da su komunisti stupili u vezu sa Radičevcima i da je dr. Pernar na svom putu po Bosni sastajao se i razgovarao sa Šeremetom. Broj 459/Res.1921.	
	Pretsedništvo vlade Zgb. Res.br.795 od 31.V.1921. saopštava isto. Nadzor. Broj 525/Res.1921.	
	Pretsedništvo vlade Zgb.Res. br.845 od 9.VI.1921. saopštava isto. Nadzor. Broj 570/Res.1921.	
	Pretsedništvo vlade Zgb. Res.br.851 od 11.VI.1921. saopštava da, nekoji profesori zagrebačkog fakulteta, a među ostalima i Šeremet, putuju po Bosni u svrhu širenja Radičevih ideja. Nadzor. - Broj 576/Res.1921.	
	Pretsedništvo vlade Zgb. Prs.br.8795 od 18.VI.1921. saopštava, da je Danko Mađunić, komunistički narodni poslanik dolazio u Zenicu, gde se je sastajao i razgovarao sa Šeremetom. Nadzor.Br.613/Res.1921.	
	Uhapšen 21.VII.1921. broj 53351/II-21. na dopis Odjelne komande b.h. drž. straže sigurnosti u Bos. Brodu od 9.VII.1921. upravljenim na kr. redarstveno povjereništvo u Slav. Brodu, radi sumnje, da je upleten u atentat na ministra Draškovića./Veza: Džampo./	
	Na saslušanju 1.VIII.1921. priznao je, da je osnovnu školu svršio u Mostaru, 4 razreda gimnazije u Tuzli, učiteljsku školu u Sarajevu 1914. godine. - Zatim da je služio kao učitelj u Tuzli, gde škola nije radila, pa da je premešten u Lukavac, gde da je služio 15 dana, a zatim nastupio vojnu službu kod 1.B.H.regimente, te služio sve do jula 1916., kada da je prebegao kao zastavnik u Rusiju i nakon 16 dana stupio kao dobrovoljac -potporučnik u I. srpsku dobrovoljačku diviziju u Odesi.	
	9. aprila 1919. da se je vratio kući u Tuzlu. Neko vreme da je bio u redakciji "Oslobodjenje", jer nije odmah dobio učiteljsko mesto, a oktobra 1919. da je nastupio mesto učitelja u Kladnju. Kao dobrovoljac da je zamolio štipendij za studij agronomije, te da je isti dobio, napustio učiteljsku službu i upisao se kao izvanredni slušač na gospodarsko-šumarskom fakultetu u Zagrebu.	
	Priznao je i to, da je bio član komunist. partije sve do iza II kongresa, kada da je nakon raskola prestao raditi u radu partije.	

Opis čina.

a posle "Obznane" da u opšte nije imao nikakvog doticaja sa partijom, i da sada u opšte nije komunista.

Dne 3.VIII.1921. prepraćen je Ođjelnoj komandi b.h. drž. straže sigurnosti u Bos. Brodu. Broj 743/Res.1921. Ozn:II-34-1923.

Pretsedništvo vlade Zgb. br.1067/res.1921. od 23.VII.1921. saopštava, da je sumnjiv, da u društvu još četvorice nepoznatih muškaraca namerava ponovno pokušati atentat na Nj.Vis,Regenta Aleksandra, i da je vrlo opasan komunista. Veza Džampo Alojs /:Kasin:/ i dr. -

Naredjuje, da se vest u pogledu Šeremeta najhitnije proverí, jer studira u Zagrebu, te protiv njega po zakonu postupi. Broj 754/Res.1921. Ozn. II-34-1922.

Pretsedništvo vlade Zgb.br.1407/res.1921. od 27.VIII.1921. saopštava, da se bavi komunističkom propagandom. Nadzor. Broj 1007/Res.1921. Ozn:IV-a/-269-1924.

Pretsedništvo vlade Zgb. br.1919/Res.1921. od 23.X.1921. saopštava, da je u djačkim krugovima poznat kao osobito agilan komunista i da se najviše kreće u društvu veoma zagrijenog komunista Ivica Janjića, medicinaru na zagrebačkom univerzitetu, rodom iz Zenice, a Janjić da stoji u uskoj vezi u Zagrebu sa Stjepanom Radićem. Naredjuje, da se stvar izvidi i podnese izveštaj. -

Izvidima je ustanovljeno, da se zaista druži sa Janjićem. -
Broj 1325-Res.1921. - Ozn:II-34-1923.

Pokrajinska Uprava Zgb.br.2540/Res.1921. od 11.I.1922. saopštava, da je vatreni komunista i jedan od najagilnijih ^{komunističke} članova partije u Zagrebu. - Agitaciju za komunizam da je provodio gotovo svaki dan po obližnjim selima zagrebačke okolice, a gdje kada izbio izvan Zagreba po više dana. -

Osim toga da je bio nerazdruživi drug bivšeg narodnog poslanika /:komuniste/ Filipa Filipovića i da nije isključena mogućnost, da je Šeremet upleten u atentat na Nj.Vel.Kralja i ministra Draškovića ili u najmanju ruku, da je znao za atentate. Vrlo je inteligentan i vrlo opasan antidržavni tip. - Traži podatke o njemu. Broj 315/Prs.1922. - Ozn:II-34-1923.

Bio je III.zamenik potpretsednika Komunističke Omladine. na univerzi u god. 1920./21. u Zagrebu. - Broj 471-Prs.1922. Ozn:II-88-1922.

Komanda mesta Zgb.Pov.Ob.br.297 od 24.III.1929. saopštava, da je primećen 23.III.1929. u Zagrebu, a poznat je kao agilan propagator komunizma među djačkom i zanatlijskom omladinom. Došao je iz Banjaluke. -

Na osnovu gornjeg zatraženi su podaci o njemu i njegovom boravku u Zgbu od Sreza Prijedor. Broj 4677/Prs.1929. Ozn:II-217-1929.

Komanda mesta Zgb. Pov.Ob.br.299/29. saopćuje, da je još uvek agilan komunist. propagator. Broj 5019/1929.Prs. - Ozn:II-217-1929.

Poglavarstvo sreza Prijedor Pov.br.126/29. od 25.IV.1929. na ovdašnju gornju zamolbu saopštava, da je Šeremet 23.III.1929. zaista bio u Zagrebu, ali da se

Opis čina.

razlog njegova boravka u Zgbu nije mogao ustanoviti. - Pošto su ^{pretpostati} podaci manjkavi, to je od pomenutog sreza zatražena nadopuna istih. Broj 7455/Prs.1929.Ozn:II-217-29.

Poglavarstvo sreza Prijedor Pov.br.126/ad od 18.V.1929. na ovdašnju zamolbu od 4.V.1929. Prs.br.7455/1929. saopštava, da od oktobra 1928. god. kao profesor služi u Prijedoru, kamo je premešten iz Gospića. U februaru 1929. da je kod njega obavljena kućna premetačina zbog sumnje komunizma, ali bez uspjeha. -

Celo vreme da je bio pod paskom, ali da ništa sumnjiva kod njega nije primećeno. Pre tri dana da je otpušten iz drž. službe i da boravi još u Prijedoru, gde stalno stoji pod strogom policijskom paskom. Broj 8672/Prs.1929. Ozn:II-217-1929.

Komanda mesta Zgb. Pov.Ob.br.451 od 21.V.1929. saopštava, da je 20.maja 1929. posle podne ulazio u Djački dom u Vodnikovoj ulici, paviljon br. 4.i nakon kratkog vremena izašao, noseći sobom tašku i jedan paketić. Tom prilikom da je dulje vremena razgovarao sa jednom ženskom. Izvidi negativni. Nadzor. -

Broj 8.777/Prs.1929. Ozn: II-217-1929.

Dr. Salamon Lewy na saslušanju izjavio je, da se s njime - Šeremetom - i Milanom Durmanom, Stevom Galogaža, Engelmanom, Friedmanom i Ugarković Nikolom sastajao i družio u kavani "Međulić" i u "Kazališnoj kavani." Broj 10540/1929. Prs. Ozn:II-1000-1929.

Veliki župan Primorsko-Krajiške oblasti u Karlovcu Pov.br.3939/1929. od 3. VIII.1929. traži podatke o njemu, jer se sada navodno nalazi u Zagrebu, a širio je komunističke ideje među gimnazijskom omladinom. Osim toga da je temeljito sumnjiv kao komunistički agitator. Uhititi. Broj 14135/Prs.1929. Ozn:II-217-1929.

4.Žandarmerijski puk u Splitu Pov.Ob.br.41 od 8.I.1930. saopštava, da je rešenjem sreskog načelstva u Banjoj Luci Pov.br.592 od 17.VIII.1929. radi širenja komunizma iz Banjaluke u Livno preteran i stavljen pod polic. nadzor. - Dna 5.XII. 1929. da je od strane sreskog načelstva u Livnu sa obveznom putnicom upućen Okružnom sudu u Banjaluku na raspravu koja je održana 9.XII.1929. odakle se nije povratio u Livno, pa postoji opravdana sumnja, da je pobe-gao. Ujedno šalje njegov lični opis. Uhititi. Broj 571/Prs.1930. Ozn:II-217-1929.

Banska Uprava Zgb. Pov.II.br.4949/1930. od 21.I.1930. saopštava, da je pobe-gao. Uhititi i srezu Livno sprovesti. Broj 1164-Prs.1930. : Ozn-217/1929.

Ban.Upr.Zgb.Pov.II.br.4901/1930. od 22.I.1930. saopštava i naredjuje isto. Broj 1373/Prs.1930. - Ozn:II-217-1929.

Prema izjavi Bogoljuba Cikote u gimnaziji je držao djacima predavanja o Marksu i Lenjinu, a u svom stanu držao komunist. sastanke, na koje su dolazili i neki Bosanci - radnici - Fahrudin, Tahir i Džemal. Broj 3218/1930.Prs.

Sresko načelstvo u Livnu Pov.No.214 od 1.IV.1930. saopštava, da je reducirani gimnazijski profesor, te da je bio interniran u Livnu kao komunist. God. 1929. da je bio pozvat od Okružnog suda u Banjaluci kamo da je otpremljen obveznom putnicom, ali da je netragom nestao. Navodno se krije negde u Zagrebu - u prvom redu

Opis čina.

kođ studenta prava Pave Jurišića. -

Izviđima je ustanovljeno, da je u Zgbu boravio ilegalno i da je 8. aprila 1930. prešao ilegalno preko granice u Austriju. Uhititi. Broj 6350/Prs.1930.Oz:II-217/29.

Ban.Upr.Zgb.30.X.1931.Pov.II.br.31112 saopćuje, da je Akif Šeremet prema dopisu Minist.unut.čela pritvoren po bečkoj policiji i da će naskoro biti protjeran iz Austrije zbog toga, jer je sa svojom ženom i dvoje djece boravio u Beču neprijavljen bez ikakvih dokumenata. Uhititi na broj 24039/1931.Pov. i 22782-Pov.1931.

Ban.up.Zagreb Pov-II-br.30023/31. od 20.X.1931. saopćava, da je komunistički agitator SemlekannVojta na svom saslušanju kod pretstožništva gradske policije u Velikom Bečkereku izjavio, da je od članova partijskog rukovodstva u Beču Filipa Filipovića i Mavraka čuo, da je u aprilu 1931. godine poslano 6 ljudi iz Francuske na rad u državu, jedan od njih da je radio u Beogradu, a drugi u Zemunu. Obadvójicu da instruisao profesor Šeremet, koji da je u augustu 1931. otišao u Moskvu, da radi na Crvenoj pomoći „Mopr“. Uhititi. Pov.br. 23137-1931.

Ovde uapšeni komunista Mažuran Juraj na saslušanju je izjavio, da je koncem meseca aprila 1931. došao k njemu u tehnički fakultet jedan čovjek, komu je ilegalno ime "Pican", za koga je kasnije saznao, da se zove pravim imenom Kradian Stjepan. Tom zgodom da mu je "Pican" uručio jedno pismo, u kojem da mu je neki Berger pisao, da dođe u formi jednog izleta za vreme Duhovskih praznika na jugoslavensko-austrijsku granicu preko Dravograda iza Mežica na Planinu "Peca" radi važnog razgovora. Na Duhove da je zaista otputovao na mesto sastanka i tamo sastao Bergera. To da je bio Akif Šeremet, koji da nosi ilegalno ime "Berger". Taj Šeremet da mu je svojedobno bio profesor na srednjoj školi u Gospiću i da mu je prvi ulio komunist. ideje. Na tome sastanku da mu je Berger-Šeremet prišao o tome, kako je čuo, da se je on - Mažuran - razvio u dobrog komunistu i kako bi on mogao izvršiti neke poslove, koje može da izvrši samo jako sposoban čovjek. Zatim da mu je prišao, kako se sad prekinulo sa starom praksom u radu, kako se pojačala konspiracija, kako se počelo ozbiljno raditi i kako nema bojazni, da padne u zatvor. Osim toga da mu je rekao, da je on - Šeremet - član Centralnog komiteta i da je zaposlen na tehničkom poslu, a dokaz da dobro radi je taj, što je poslao već nekoliko ljudi u zemlju, a da nijedan nije provaljen, dok dokaz da će se ispravno provadjati politika K.P.Jugoslavije, da je taj, što ima neki sposoban komunista Glaser, koji da je član C.K. ujedno i Kominterne. Taj Glaser da je jako energičan i da je likvidirao frakcijske borbe unutar komunističke partije. Kasnije da mu je Šeremet rekao, da je to Mavrak Antun, a treći član C.K. da je neki Schwarz, a to da je Matić, odnosno pravim imenom Matija Gačić. -

Nadalje da mu je prišao, da je usljed trvenja u partiji Matić morao ići u Sloveniju u Ljubljanu ili Trbič, a on - Berger-Šeremet - da mora ići u Moskvu, odakle da će se vratiti u zemlju. Za Matića-Gačića da mu je rekao, da će, ako već nije

Opis čina.

došao, sigurno doći u zemlju u početku augusta. Zatim da mu je rekao, da bi on - Mažuran - trebao sa Matićem održavati veze zbog prenosa literature. Taj prenos da bi Matić organizovao, a on - Mažuran - da bi mu pomagao, t.j. da ju u Zgbu primi i pošalje kud mu Matić kaže. U tu svrhu da je on - Mažuran - dao Bergeru adresu za Gačića, koja je glasila: "Tomo Balenović, opć.Gospić," , a šifra "Srbijanski seljak". Na ovu adresu da mu ~~xx~~ je Matić imao javiti, kad treba da se sastanu. Berger da je rekao, ako mu se nikako ne javi, neka on -Mažuran- piše Glaseru, pa da će ga onda Glaser spojiti s njime. U tu svrhu da mu je Berger dao adresu za Glasera-Mavraka, koja glasi: "Rođi Sodar, Wien, Langenfeldergasse 16/III/3.XII. Bezirk. -

Nadalje da mu je Berger savjetovao, da literaturu preko Matića dopremi pomoću kakve špediterske radnje u Zgb., te da se u tu svrhu sasvim oprezno upozna s nekim Markom Zofkom iz Zgba, Frankopanska ul.br.7. Za trošak oko ovoga prenosa da mu je dao 30 dolara, a osim toga da mu je dao 1000 Din. da pošalje njegovoj ženi Nafiji Šeremet u Zvornik. -

Zatim da mu je preporučio, da nađe zgodnijeg mlađjeg druga, člana partije, koji će legalnim pasošem doći u Beč i da po njemu pošalje što više raznih dokumenata, domovnica, krstnih listova, sokolskih, planinarskih i drugih legitimacija. Te isprave da su potrebne za četiri druga, koji treba da budu ubašeni u domovinu. To ubacivanje da će izvršiti neki "Švejk" član C.K. koji da je njega zamenio u te^{vrme} niškom poslu za njegova odsustva iz Beča. -

Za "Švejka" da mu je Berger dao adresu "Herrn Hans Hoch, Wien XIII. Bezirk, Ameisgasse 73/30 sa šifrom "Zagorski seljak". -

Zatim da mu je rekao, da ima neki drug bivši član C.K. koji negdje strada u provinciji i koji je sudjen na 10-15 godina robiye u bjegstvu i za koga treba naći negdje zgodan stan po mogućnosti u Zgbu, kod kakvog čovjeka, koji bi u slučaju opasnosti upozorio ovoga. To da treba čim prije i da mu javi na adresu "Rođi Sodar Langenfeldergasse 16/III-3" sa šifrom "Živila Hrvatska". Osim toga da bi trebao Glasera ^{sa} povezati nekoliko ljudi i viditi kako oni žive, jer da se u zadnje vreme u opće ne javljaju. I o tome da mu smesta javi. Nadalje da bi trebao putovati u Beograd, da potraži nekog komunistu Tonkovića ili Sokolića. Ovo da su ilegalna imena, a legalno ime da mu je Špoljarić /Djuro/, koji da stanuje u Beogradu u Vučitrnskoj ul.br.4 kod Milice Nešković. Tu da se propita za njega i da mu kaže: "Poslao me Glaser, da ti kažem, da su u C.K. nastale neke promene, naime da se ona organizaciona politika, koju Glaser zastupa, za sada neće provadjati, jer su ljevičari nešto se trgli i da je zbog toga tebi poslan jedan čovjek /istaknuti levičar/ u Beograd po zanimanju radnik, da tebe kao Glaserovog čovjeka gura na neke nemoguće poslove i da tako dospiješ u zatvor. -

Zbog toga da trebaš otići u Osijek i potražiti nekog Kovačića, koji treba

Opis čina.

ići u Beograd. Prije toga neka traži posla kod nekog Rožića Tome u Žumberku i neka tamo potraži nekog Blagoju, koji je radio sa pok. Oreškim i koji je jako sposoban čovjek. -

Po povratku iz Beograda da potraži krojačkog pomoćnika Šarića Antona preko adrese Vehaba Bećirbašića, Goljak br.17, koji ima zadatak da osnuje C.P. /Crvenu Pomoć/ u Zgbu i da organizira begstvo nekih vidjenijih komunista iz kaznionice, a koji da je u tu svrhu, dok je bio u Beču, dobio 13.000 Din. za početak, pa da ga pita, što je s tim novcima i da li je uspio. Zatim da potraži u Zgbu književnika i novinara Galogažu Stevu, koji je ranije bio njihov pristalica, i da s njime razgovara, da vidi, kak^o je sada gledistište Galogažino i da li bi Galogaža opet htio raditi u pokretu. Osim toga da mu je razložio novi način štampanja pomoću jedne maš^{ine}, koja se sastoji iz izvesnih delova želatine, glicerina i vode, te da mu je rekao, da bi i on - Mažuran - trebao što pre doći u Beč, pa ako slučajno dobije obavest da dođe u Beč, da se javi u ulici Marienhilferstrasse 47 kod Frau Lupinger i da neka pita za M.O.P.R. /Medjunarodna organizacije Crvene pomoći/ ili na već spomenutoj adresi kod Rozi Sodar i tu da pita za Grossa, a to da je on - Berger-Seremet. - Nadalje da mu je rekao, neka saopšti "Picanu", da ode u propagandističke svrhe u Split, a on - Mažuran - neka mu u tu svrhu nadje potrebne veze. Tom zgodom da mu je Šeremet pokazao sliku dr. Bedekovića i Antuna Mavraka i dao mu adresu "Svetlost, Poenkarova ul." i "Soc.dem.Ilica 49", a to da su knjižare, u kojima se mogu kupiti neke knjige marksističkog sadržaja. Tu da mu je Berger ispričao kako je pobegao Matić, kako je pobegao Cvijić i kako će se obojica vratiti u zemlju, te da mu je rekao, neka se u Zgbu u Mesničkoj ul.br. 3 raspita za nekog starca Riesnera. -

Na tome sastanku da su za Schwarza-Matića ugovorili šifru "Zagrebački vele-sajan", za "Švejk"- "Zagorski seljak", za Glasera "Bosanski seljak", a za Bergera "Živila Hrvatska". -

Konačno je Mažuran izjavio, da mu je Berger-Seremet rekao, da od dobivenih zadataka ništa ne izvršava, dok se ne završi školska godina. U julu da se malo više pozabavi traženjem adresa, stanova itd., u opšte tehničkim poslovima, u augustu da izvrši Glaserove zadatke, t.j. da spoji veze između Sokolića, Šarića i Kalafatića. Za već napred spomenutog dobrog mladjeg druga, koji je član partije, a koji bi imao doći legalno u Beč s putnicom, da mu je Berger rekao, da bi on imao ići u "školu" a njegove isprave da bi falsificirali, jer da im to treba, da može "Švejk" kao član kako je to već napred spomenuto C.K. poslati neka četiri čovjeka u zemlju, pošto ti ljudi čekaju na to u Beču.

Pov.broj 20571/1931. Ozn:II-3500/64-31.

Ovde uapšeni komunista Stjepan Kradian ilegalno ime: "Pican" na saslušanju je izjavio, da je za vreme svoga boravka u Parizu upoznao se sa nekim Bergerom. U ljetu 1930. god. da je u Parizu stupio u komunist.organizaciju, koja se nazivala

Opis čina.

"Jugoslavenska grupa", a kojoj je ^{bio} na čelu pomenuti Berger. Taj Berger da je visokog rasta, crnomanjast, unatrag začešljane kose, obrijan. Njemu da je Berger pričao, da je par dana radio kao tišljar. U toj grupi osim njega da je bio neki Alojz, neki Paulino iz Slovenije, neki Vinko radnik, neki Mitar student, neki Andrija i jedan kojega su zvali "Ličan". Svake subote da se održavao sastanak u ul. St. Bernard br. 2 u I. katu, na kojim sastancima da je držao komunist. predavanja Berger, a neki puta i navedeni Mitar. Sastanci da su se takodjer održavali u kući Sindikata u ul. Gambron u prizemlju. I ovde da su Berger i Mitar većinom držali predavanja. Sa Bergerom da se je upoznao u ljetu 1930. god. a oko jeseni iste godine da je s njim stupio u intimnije veze, te da mu je Berger onda počeo govoriti o radničkim štrajkovima, o demonstracijama komunističkim u Njemačkoj i u opšte ga počeo upućivati o radu komunist. partije. U ponedjeljak 23. marta 1931. da mu je Berger rekao, da on ide u Beč i neka ga on - Kradian - u sredu 25. marta dočeka u Bruxellesu u Belgiji u ulici na kolodvoru Garde-Nord. U sredu 25. marta da je otišao iz Pariza vlakom do Lila, tu peške prešao granicu i na prvoj stanici seo na voz i odveo se u Bruxelles. Tamo na pomenutom kolodvoru da je našao Bergera, koji da je kupio vozne karte za Beč, kamo da su otišli preko Njemačke. Po dolasku u Beč da ga je Berger odveo u jednu kafanu u blizini Istočnog kolodvora i rekao mu, neka ga tu prička, a zatim otišao. Sledeći dan da su se sastali u istoj kafani, odakle da ga je Berger odveo u Kudrunstrasse br. 156 ili 158 I. kat. U tom stanu da je ostao sve do svog polaska u državu 10. aprila 1931. -

Drugi dan da ga je u stanu posetio Berger, te mu doneo početnicu komunizma, "Proleter" i jedan primjerak "Mladog Boljševika" i rekao mu da to pročita. Dan iza toga posle podne da je došao Berger zajedno sa Glaserom, kojega da mu je Berger kao Glasera predstavio, te mu donio još 2-3 brošure "Mladi Lenjinist" i "Teze desetog plenuma". Glaser da ga je ispitivao od kuda je i gde je sve bio, te koga sve poznaje iz Jugoslavije i rekao mu, da neka pročita donešene mu knjige. Iza toga da su dolazili Berger i Glaser redovno k njemu svaki dan po podne oko 3 sata i ostajali kod njega do 6 sati i to više puta pojedince, a više puta i zajedno. Prigodama tih svojih dolazaka da su mu uvijek govorili da čita, te da ima ići u Jugoslaviju, gde da imade u tvornici naći namještenje i tamo osnovati ćelije. Glaser da ga je takodjer učio u stanu pisati kemijskom tintom, te da su mu obojica govorili, da će ga kasnije naučiti i šifrirati. Glavni cilj Bergera i Glasera da je bio taj, da su ga uputili šta je to ćelija i da on u Zgbu u tvornici osnuje ćeliju. U tu svrhu da neka stupi u vezu sa onim radnicima, koji su najviše nezadovoljni, te da s njima 4-5 stvori ćeliju, a ako ih je više, da osnuje dve ćelije i da pazi na raspoloženje drugih radnika u tvornici. Osim toga da su mu rekli, da jedna ćelija nesme znati za drugu i da radnici ne smiju znati, koliko imade ćelija u tvornici i tko je član pojedine ćelije. Nadalje, da mora upućivati članove ćelije, da oni gledaju da u dru-

Opis čina.

gim tvornicama gde imaju poznatih radnika, organiziraju ćelije. Svaki član ćelije da je trebao da ima neku funkciju tako da bi jedan bio sekretar ćelije, jedan sekretar Crvene pomoći, koji bi imao da za stradajuće drugove kupi priloge, treći da bi imao sabirne arke za podupiranje nekoga pokreta u drugoj tvornici, četvrti da bi se morao brinuti za štampu. -

9.aprila 1931. na večer da je otišao iz Beča i u Zgb. došao 10.aprila oko 4 sata popodne. Pri polasku iz Beča da mu je ~~Berger~~ dao za put 50 šilinga, te vatu za dešifriranje, i jedno par kamenčaka, koje da je imao rastopiti u vodi i sa time pisati njemu izveštaje na adresu "Resl Lustig, Stiegengasse 16 VI.kotar, Beč. Po dolasku u Zgb. da je na označenu adresu pisao Bergeru jednu kartu, na koju da mu je Berger odgovorio šifriranim pismom. U tome pismu, koje je bilo pisato kemij-skom tintom, a koje je on razvio sa pomenutom vatom, da ga je ~~Berger~~ pitao, kako je prešao granicu i da li je sretno stigao, da li je zaposlen i da svakako gleda da se zaposli u tvornici, te da se ne boji i da neka samo smelo radi. -

Na ovo pismo da mu nije odgovorio. Nakon jedno 5 nedelja njegovog boravka u Zgbu da je dobio drugo pismo od Bergera, koje je opet bilo napisano na jednoj strani običnom, a na drugoj kemijskom tintom, a uz to da je priležala jedna ceduljica, koja je bila zalepljena. Kad je pismo dešifrirao, da je u njemu stajalo, da potraži Juru Mažurana na tehničkom fakultetu i da mu preda ovu ceduljicu, što da je on drugog dan u jutro i učinio. -

Na ovo pismo da je odgovorio Bergeru u Beč na istu adresu "Resl Lustig" i rekao, da je Mažurana našao i predao mu cedulju, te da nije u Zgbu tako lahko raditi, kako je to njemu bilo u Beču rečeno, te da nemože naći veze sa nikim i da ne može raditi. Na ovo pismo da nije dugo vremena dobio odgovora, pa je otišao u gostionu "Lotršćak" u gornjem gradu i tamo našao Mažurana i zapitao ga, kako to, da ne dobiva nikakvog odgovora iz Beča i da mu je to sumnjivo, Na to da mu je Mažuran odgovorio, da neka se pazi i neka čeka, da će za sigurno doći odgovor. Kasnije da mu je Mažuran saopćio, da je odredjen da ide u Split u cilju propagande na tamošnjem području, te da se tamo imade javiti instalateru Ivi Maricu, Pov.br.19268/31. ^{Uhititi.}

Ozn:II-3500/51-31.

Minist.unut.posl. odelj. za drž. zaštitu Pov.I.br.34757 od 24.IX.1931. saopštilo je, da je Šeremet prema izveštaju delegata istog ministarstva u Beču, u više mahova dolazio u Beč, te da je duže vreme stanovao u Parizu, gde je bio na radu. U Beču za boravak da nije prijavljen i da verovatno živi u okolini Beča. Pošta da dobiva na adresu gdje Lupinger i preko te adrese da dolazi u vezu sa lju-dima. Gdja Lupinger da ne postoji na toj adresi, već da postoji poznata bečka komunistkinja za vezu sa našim komunistima doktorica medicine Ljubinger, koja da je poverljiva ličnost tamošnje Crvene Pomoći, te da naročito služi kod slanja novaca raznim familijama naših komunista. Uhititi. Pov.br.20966/31. Ozn:II-3500/51-31.

Opis čina.

Policija Beč dopisom od 24.IX.1931. Prs.Zl.IV-4324 izvestila je na ovostranu zamolku od 11.IX.1931. br.119019/II., da u Beču XII. Längenfeldgasse 16 imaju stan poznati komunist.pristaše - krojač Josip Sodar i njegova žena takodjer poznata komunistkinja Rosa rođj.Füleki. U tom stanu da je bilo raznih podstanara, koji nisu bili policijski prijavljeni, ali da ~~je~~ ^{su} povećenim izvidima i pokazanom slikom Mavraka - poverljivom licu u istoj kući - nije uspjelo ustanoviti, da bi ~~ti~~ ^{ti} tamo zalazio. Takodjer da je ime "Glaser" u rečenoj kući nepoznato. - Naprotiv da kod Josipa i Rose Sodar stanuje neko muško lice imenom Gross, po izgledu Jugoslaven, ali da se njegov identitet još nije mogao ustanoviti. -

Stan u Beču XIII. Ameisgasse 73/30. na kojeg ima Koleša Viktor dobivati poštu pod imenom "Švejk", da pripada privat.činovniku Adolfu Koch, ali da u tome stanu nisu nikada stanovala kakova druga lica kao policijski prijavljena, a poverljivim putem da je ustanovljeno, da tamo nisu niti neprijavljena lica boravila. Ime "Švejk" da je u toj kući nepoznato. -

Asim Šeremet da je u vremenu od 30.X. 1921. do 19.XII.1922. bio prijavljen u Beču XVII. Ladenburggasse 43, kada je odjavljen za Zgb.Tada da je polazio visoku školu prirodoslovlja. Nakon toga da više nije u Beču bio za boravak prijavljen. Upitna gospodja Lupinger da je identična sa dr.med. Friderikom Lubinger, koja stanuje u Beču VI. Mariahilferstrasse 47, te imađe tamo i svoju lečničku ordinaciju. Ona da je poznata kao izrazita komunist.propagatorica već dulje vremena, i da stoji u vezi sa mnogim svojim drugovima. Da li ona sada održava veze sa jugoslavnskimi komunistima, da se sa tačnošću nije moglo ustanoviti. Uhititi. Pov.br.21019/31. Ozn:II-3500/64-31.

Policija Beč Pr.Zl.IV-4324 od 9.X.1931.u vezi svog izveštaja od 24.IX.1931. pr.isti izvestila je, da je lice pod imenom "Gross" dne 5.X.1931. bilo u VI.bečkom kotaru zaustavljeno i predvedeno na tamošnju policiju i da je kao jugoslavenski podanik Akif Šeremet, bivši gimnazijski profesor rođj.18.IX.1895. u Kladanju, Bosna tamo i zavič. identificiran. -

Nadalje daje ustanovljeno, da je Šeremet po prilici prije mjesec dana došao u društvu svoje žene Nafije i dvoje nejakе djece iz Jugoslavije u Beč, te od toga vremena da se stalno tamo zadržava. Oboje da stanuju neprijavljeni u Beču IX. Berggasse 17. - Nijedno da ne posjeduje nikakvih osobnih listina. -

Preslušavanjem da je Šeremet izjavio, da je hrvatski nacionalista - pristaša Radiševe partije u Jugoslaviji - i da komunist. ne djeluje. Naprotiv tome da je opazeno, da je u posjedu ^{mnogih} ~~novih~~ komunist.tiskopisa i brošura na njemačkom i srpskom jeziku - koje su bile pretresom kod njega pronadjene. Da bi Akif Šeremet ili njegova supruga - sada tamo komunist. djelovao, da se nije moglo ustanoviti.

Protiv Šeremeta koji se nalazi u pritvoru, a tako isto i protiv njegove supruge Nafije, koja se obzirom na njezinu nejaku djecu nalazi na slobodi, da je

Opis čina.

podignut kazneni postupak radi prekršaja putkovničkih propisa, ^{da} te je podnešen predlog za njihovo proterivanje.-

U prvom aktu spomenuti Asim Šeremet navodno da je brat Akifa Šeremeta i da stalno boravi u Vukovaru, Jugoslavija, uposlen kao inšpektor kod agrarne direkcije.

Uhititi. Pov.broj 22318/31. - Ozn:II-3500/64-31.

Delegat ministarstva unut.posl. u Beču Pov.br.1208/31. od 13.X.1931. na ovdašnju zamolbu od 11.X.1931. Pov.br.19761/31. saopštio je, da je tamo otkriven Šeremet, koji je u Beču živio sa ženom i dvoje djece neprijavljen, pa da je s obzirom što nije imao nikakvih isprava, a priznao je svoj identitet uhapšen i optužen sudu za ilegalan boravak u Beču i zatim da će biti ostđen na proterivanje iz Austrije. Uhititi. Pov.broj 22620/31. Ozn: II-3500/51-31.

Zbog napred izloženog njegovog komunističkog rada prijavljen je ovdašnjom prijavom od 18.IX.1931. Pov.br.19761/31. i od 13.X.1931.Pov.br.21250/31. Drž.sudu za zaš, države u Beogradu, a u vezi sa Mažuranom Jurom i dr.Ozn:II-3500/1-1931.

Banska uprava Zgb.Pov.II DZ br.22534 od 29 VII 1936 dostavila je spisak komunista, filokomunista i socijalista sa područja Vrbarke banovine, u kojem je pod br.65 upisan imenovani kao komunista i iz kojeg se vidi, da je isti kao profesor gimnazije širio komunističke ideje među djacima pod nastavom, da je rešenjem sreskog načelstva u Banjaluci Pov.br.529/29 uapšen i proteran u zavič.mesto Livno, otkuda je za kratko vreme pobjegao u inostranstvo, da je prema raspisu Minist.unut. posl.Pov.I.br.37293/31 u mesecu augustu 1931. otišao u Moskvu da radi na Crvenoj Pomoći "MOPR"; da je prema drugom raspisu Minist.unut.posl. Pov.I.br.44860/31 u mesecu novembru 1931. uapšen u Beču kao organizator komunist.centrale u našoj državi, te da ga traži Okružni sud u Banjaluci na akt Kps.br.342/30 zbog krivičnog dela iz čl.5. Zak. o zašt.javne bezbednosti i poretka u državi i da ima veze sa pojednim komunistima, koji su se nalazili u Banjaluci. - Uhititi. - Pov.br.22877/1936.

Drž.sud za zašt.države u Beogradu dopisom D.S.br.42/36 od 28.IX.37.dostavio je prepis svoje presude D.S.br.42/36 od 3.III.1937 izrečene proti Maslo Idriza tokara iz Banjaluke i dr.zbog komunist.propagande, a iz koje se na str.5 vidi, da je Maslo priznao, da je svojedobno stajao u vezi sa profesorom Šeremetom i Kunštem kom /Edo/pa kad su ovi prestali da rade, da je onda on početkom 1933.g.počeo da radi na organizovanju komunističke organizacije u Banjaluci. Uhititi ! Pov.broj: 28444/1937.-

List Proleter br.1 sa maj 1939 donio je da je Berger isključen iz K.P.J. kao elemenat koji je K.P.J i radničkoj klasi nanio goleme štete u toku niza godina svojim frakcijskim i grupaškim borbama, vezama sa klasnim neprijateljem, varao K.I svojim destruktivnim radom, kočio razvitak partije i osporavao pokret radničke klase Jugoslavije te tako pomagao klasnom neprijatelju. Ovdje je poznato da se je imenom Berger služio Šeremet Akif. Pov.br.22570/1939.